

ข

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์

การศึกษาภาวะมฤตภาพและการสร้าง
ตารางชีพ แบบย่อของประเทศไทย

ชื่อผู้เขียน

นางสาวสุจิตตา สุระภี

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาสถิติประยุกต์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร. ชูเพ็ญศรี วงศ์พุทธา

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ สนั่น สุภาสัย

กรรมการ

รองศาสตราจารย์ สุรินทร์ ขนบศักดิ์

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาภาวะมฤตภาพและการสร้างตารางชีพแบบย่อของประเทศไทย ในช่วง พ.ศ. 2533-2539 มีวัตถุประสงค์สำคัญ 2 ประการ คือ 1.) ศึกษาดัชนีที่ชี้วัดภาวะมฤตภาพหรือความยืนยาวของชีวิตของประชากรชายและหญิงในแต่ละจังหวัด ภูมิภาค และรวมทั้งประเทศ ด้วยวิธีการสร้างตารางชีพ และ 2.) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่ออายุขัยเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด โดยใช้จังหวัดต่างๆเป็นหน่วยในการวิเคราะห์ ข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ ได้รวบรวมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงสาธารณสุข และ กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย ผลจากการศึกษาพบว่า

1. อายุขัยเฉลี่ยของประชากรชายและหญิงทั้งประเทศ คือ 69.28 ปี และ 76.06 ปี ตามลำดับ และเมื่อแยกวิเคราะห์รายภาค ปรากฏว่า ภาคใต้เป็นภาคที่ประชากรชายมีอายุขัยเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดสูงที่สุด คือ 70.45 ปี รองลงมา คือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และกรุงเทพมหานครและปริมณฑล คือ มีอายุขัยเฉลี่ยเป็น 68.48, 68.37, 67.78 และ 66.74 ปี ตามลำดับ

ค

ส่วนในประชากรหญิง ปรากฏว่า ภาคที่ประชากรหญิงมีอายุขัยเฉลี่ยสูงที่สุด ก็ยังคงเป็นภาคใต้ คือ 77.98 ปี รองลงมาคือ ภาคกลาง กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ 77.71, 76.04, 74.98 และ 74.80 ปี ตามลำดับ ส่วนอายุขัยเฉลี่ยในรายจังหวัด พบว่าประชากรชายที่มีอายุขัยเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดสูงที่สุด คือ จังหวัด ลพบุรี (75.08 ปี) และ ประชากรหญิงที่อายุขัยเฉลี่ยสูงที่สุด คือ จังหวัด กาญจนบุรี (85.41 ปี)

2. ผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความยืนยาวของชีวิตในระดับประเทศ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบเชิงชั้น พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ต่อภาวะการตาย คือ กลุ่มเศรษฐกิจ ได้แก่เงินออมต่อครัวเรือน และอัตราร้อยละของค่าใช้จ่ายต่อรายได้ มีอิทธิพลมากกว่า กลุ่มสังคมและประชากร คือ อัตราร้อยละของการเป็นภาระต่อผู้อยู่ในวัยทำงาน ส่วนกลุ่มการให้บริการทางการแพทย์ เช่น จำนวนสถานพยาบาล จำนวนประชากรต่อบุคลากรทางการแพทย์ อัตราส่วนระหว่างประชากรต่อบุคลากรที่สนับสนุนงานสาธารณสุข กลับไม่สามารถการมีชีวิดยืนยาวได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ในระดับภาค กลุ่มปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออายุขัยเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด ของภาคกลางรวม กรุงเทพมหานคร และภาคเหนือ คือ กลุ่มการให้บริการทางการแพทย์ และกลุ่มสังคมและประชากร และภาคใต้ คือ กลุ่มเศรษฐกิจมีอิทธิพลเพียงกลุ่มเดียว ส่วนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ไม่มีกลุ่มปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อความยืนยาวของชีวิต

Research Title A Study of Mortality and the Abridged Life Tables Construction of Thailand.

Author Miss Sujitta Surapee

M.S. Applies Statistics

Examining Committee :

Lecturror	Dr. Chupensri	Wongpudda	Chairman
Assoc.Prof.	Sanun	Supasai	Member
Assoc.Prof.	Surin	Kanabsake	Member

Abstract

The two main objectives of the study are 1) to construct life tables that truly reflect the mortality experiences of the whole kingdom of the people during 2533-2539 (B.E). The studied tables are separated by the level of regional areas, provinces and sex, consequently. 2) To apply the hierarchical regression analytical models of life expectancy at birth as an indication of mortality which are effected by the three major groups of factors namely the economic, the socio-demographic and the medical public health services variable. These macro provincial data are derived from the related government units ie. the National Statistic Bureau, the Prime Minister Office, the Under – Secretary Office, the Minister of the Public Health and the Public Administration Department, Minister of Interior. As the result of the study, it is revealed that :

1. The average number years lived after birth of the male and female population all over the whole country are 69.28 and 76.06 years, respectively. By regional male population study, it appears that in the southern part they enjoy the highest longevity for 70.45 years. Next to the south are the central part, the north-east, the north and the Bangkok-metropolitan areas; the average life expectancy age span are 69.48, 68.37, 67.78 and 66.74 years, successively.

Comparing to those of the female population, it also appears that in the south they enjoy the longest life expectancy for 77.98 years. Second to the south is the central part, the Bangkok Metropolitan, the north, and the north-east areas, they are 77.71, 76.04, 74.98, 74.80 years respectively. As for provincial area level, it shows that the male in changwad Lopburi and the female in changwad Kanchanaburi have the average longest life span since birth for 76.08 and 85.41 years, respectively.

2. On the whole country considering the relationships between the three mentioned group of factors and the average years of expectancy life, it is remarkable that the group of economic factors such as the money saving per family and the percentage of expenses per family incomes are higher effecting on the length of peoples life than the socio-demographic factors, the dependency rate variable. Contradictory, the group of medical services on public health factors such as the proportion of the amount of any kind of hospitals per patents and the proportion of related medical personal per citizen, these variables cannot be statistical significantly explained the variation on the length of expected life.

3. On the sub - regional analysis, it appears that the group of medical public health services and the group of socio-demographic variables are significantly influencing the average length of citizen's life of the north and the central (including Bangkok) parts. While the only one group economic variables are explained for the southern citizen 's life, but there is no any effecting factor reliability in the north-east of the regression model.